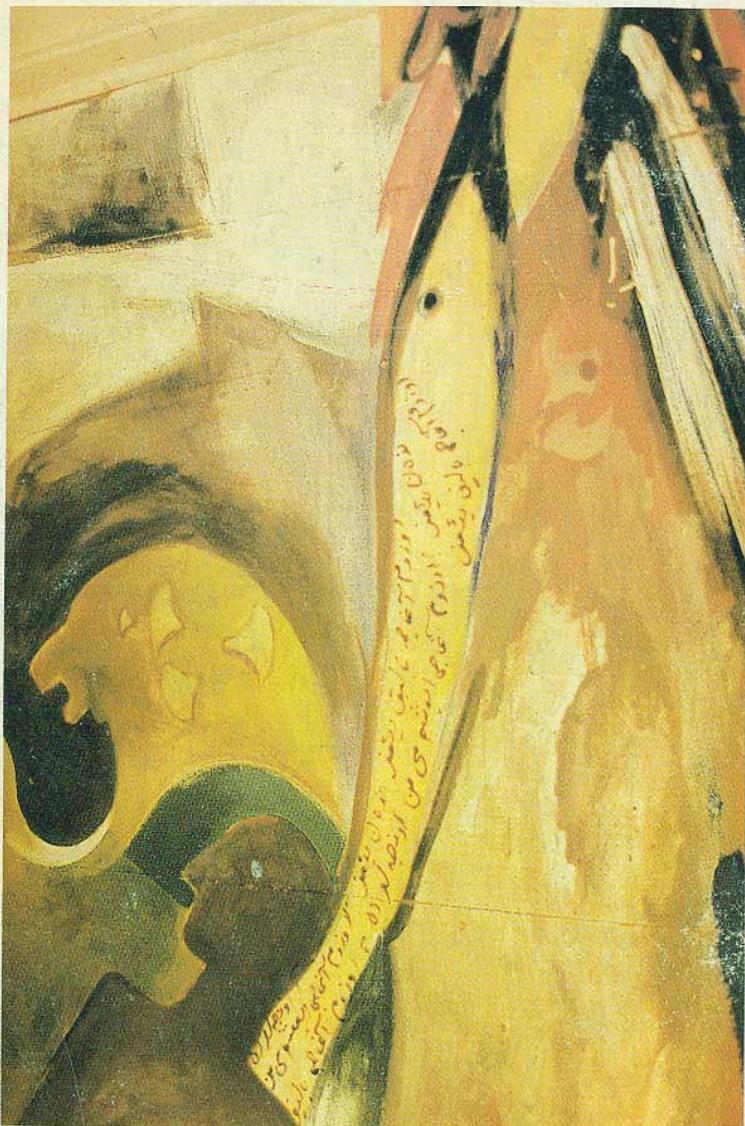

هە!

والى گۈزتن

والى گۈزتن، ۱۹۶۴ - نجو ايلين
 ايکينجي آيىندا تورك كۈچه رى،
 شاهسون بىر عايىلە دە آنادان
 دوغولموش، ۱۹۸۵ - نجى ايلده
 آلمانيا ياخشىميش دير. ۲۴ ياشىناجان
 فارسجادا ۷ كتاب يازىب اوئلارىن
 بىشى ياخشىميش (او دا آسىمیلاسیونون
 وئرىمىي فارسلارا). والى - نىن آنا
 دىلىمىز دە ايلك كىتابى ۱۹۹۲ - دە
 «دىيرمان كۈلگەسى» آذربايچان
 توركجهسى، هابىلە اوونون بىر واريانتسى
 اولان توركىيە توركجه سىلە بىرگە
 ياخشىميش شعر كىتابىدیر. ۱۹۹۳ - دە
 سليمان اوغلو ايلده بايقوش آدلۇ ادبى -
 اينجە صنعت درگىسىنى ياخمىشىلار.
 ائلە بو ايلده بايقوشون ايکينجي
 سايىسى ايلە «قارالتىلار ماهنىسى»
 آدلۇ نشر كىتابى ياخىلدى. ۱۹۹۵ - يىن،
 ۵ - جى آيىناجان ۷ كتاب داها چاپا
 وئرىمىشىدیر. دئمك والى گۈزە تە نىن
 سون ياخىدىغى شعر كىتابى (آلمانىادا)
 «سيزلىر» آدلۇ كىتابىدیر.

اتشارات جهان نو

۶۴۹۴۰۸

شابك: ۹۶۴-۹۱۴۲۷-۶-۲ ۹۶۴-۹۱۴۲۷-۶-۲

Hä

أون سؤزىئرینه

بىزىم دىلىمىز! بىزىم دىلىمىزدە سئوگىنى قوشماق،
دويغۇنو، دوشونجە لى دويغۇنو قوشماق،
آلىن يازىنى! آلىن يازىمىزى قوشماق،
وارلىغى! وارلىغىمىزى دوداقلالا ترىپتىك، اويناتماق،
آنالار! آنالار يمىزىن ياردىجى للرىنى سۈزجوك لرلە يوماق:
دە دە لر! دە دە لرىمىزىن بۇي لارينا بۇي سۈزىلە مك... دىلىمىزدە
اولارمى؟

اول! دئىيب قالخىشساق، اولوشدوراجايىق، اولوشاجايىق.
من، بىزىم دىلىمىزدە قوشورام، بىزىم دىلىمىزى قوشورام، سئوگىمىزى،
آجىمىزى، آجىغىمىزى، اينجىندىغىمىزى، دويغولارىمىزى، دوشونجە
لرىمىزى، آلىن يازىمىزى، وارلىغابا خىشىمىزى، ياردىجى للرىمىزى
قووشورام. آنجاق تورك دىلىم لە، توركچە قوشورام. تورك دىلىم منىم
«شىسون» آغزى دىر. شىسون آغزىندا، «چاغداش»، اوزو دە «يئىنى»
(مدرن) شعر يازماق اولارمى؟ ندە ن مى اولماسىن؟ اولماسى اوچۇن
آنچاق بو دىلىن كۆكۈنە، گۈوودە سىئە دئۇنە لى يىك. آبدال پىر
سلطانى، فضولىنى، فضولى بىچىمىنە يازانلارى، يونس ايمىرە نى،
قاضى برهانالدىنى، نسيمېنى، نسيمېنىن حروفى لرىنى... توركمىن

انتشارات جهان نو

تلفن: ٦٤٠٩٤٠٨

عنوان كتاب: هە!

نويسنده: والى گۈزىتن

چاپ ليتوگرافى صحافى: اهل بيت قم

نوبت چاپ: اول

تیراژ: ١٠٠٠

قيمت: ٤٠٠

ISBN: 964-91427-6-2

شابك: ٩٦٤-٩١٤٢٧-٦-٢

كليه حقوق براى ناشر محفوظ است

شاعيرلرينى تانيمالى ييق، آذربايجان ساتيريك بىچىمىنى، صابيرى، ماللانصرالدين^۱نى، اوونون آخيمىنى، توركىيە دە «تنظيمات» آخيمىنى، تنظيماتدان سونرا گلن آخيملارى، «بىرىنچى يىشنى» نى، «ايكينچى يىشنى» نى، ناظيم حكمتى، اورهان ولىنى، ايلهام بركى، ملك جئودتى، آتاجى، جمال سوره ييانى، جان يوجلى... تانيمالى ييق، صمد ورغان، بختيار وها بازاده، سليمان رستم... ان اوْنلى شاعيريميز رسول رضانى، اوونون آخيمىنى... او خومالى ييق. او خويما - دويا ديلينى قانمالى، دوشونمهلى، هابىله دويمالى ييق. يالنيدويا - دويا تورك ديلنده اولوشما بىلە رىك. بىلە سينه تورك ديليندە دوغولاريق، بئيوىبە رىك، بوتون ديل لرى اوْزدىلىمېزلە اوْيرە نە رىك، شعر لرينى او خويياريق، ادبياتىنى تانى ياريق، يىشنى، مدرن عرب شاعير لرينى،باتى آوروپا شاعير لرينى، دوغو آوروپا شاعير لرينى، افريقا، آمريكا شاعير لرينى تانى ياريق، بىلە سينه كلاسيك، چاغداش شعرا يله مدرن شعرين چىشىتلە اولدوغۇنو اوْيرە نە رىك، او خول لارى اىزلە يە بىلە رىك، گرچكلىك (رئالىزم)ى، رومانتيزمى، سوسىال رئالىزمى، داداىزمى، گرچك لىك اوستونو (سۈررئالىزم)، پست مدرنيزمى، قورو مسالجىلىق (استروكتورالىزم)ى^۱ اوْيرە نە رىك. اوْزدىلىمېزدە، كؤكомуزدە آييق، بىلينچلى، دوشونجه لى اولدوغۇمۇز اوچون، مدرن، چىلخا شعرلر ياراداريق. اوندا بوتون دونيا ادبياتىنى، ادبىاتچى لارىنى بىزىم ديليمىزى، شعرىمىزى اوْيرە نىمە يە چاغира بىلە رىك. دونيا ادبياتينا بوشقا با قويمالى شعر، ادبيات باغيشلايىب، سينىرلارى آرادان قالدىرا بىلە رىك. يوخسا، «آذربايغان قهرمانىدی، قهرماندىر، قهرمان

قالا جاقدىر» سؤيلە ملک لە هئچ بىر يئرە يئتىشە بىلە رىك. يوخسا، «سارى قولو خان» كىمى بىر لوتو دا تاپىلىپ جاوابىمىزى آوجىمىزا قويار: «آذربايغان بوتون قالخىشلاردا باشدىر، دىل سىز باش يئرە گىرسىن!»

۱- قورو مسالجىلىق: قورو مو تمل بىر گرچكلىك سايان بىر گۇرۇش.

من،
بیر اولدوز کیمی
بالقیز دئیلم
آی
دئیلم.

من
بالقیز
اولدوز
آی
گشجه لر

گئجه ايله گۇرۇشۇرۇك.

من،

بىر اولدۇز كىمى

گئجه ايله گۇرۇشور.

من،

بىر من كىمى

آى دئىيل.

من،

اونلار كىمى

يالقىز دئىيل.

من،

بىر

من كىمى

بىر من

يالقىزدىر.

نه سن

نه من!

بىرسن اكە جە يم

سەنلىك بىچە جە يم

منلىك بىچە جە يم!

گئجه اكمە يە جە يم

گۈنش - مۇنش

آى - ماى

داغ - ماغ

دنىز - منىز

قاریش - قیرش
باخیش - ماخیش
سوز - مؤز
پیس - میس
یاش - ماش
اکمه يه جه یم.
نه سن
نه من
اکمه يه جه یم
بیر سن سپه جه یم
بیر سن اکه جه یم
بیر من بیچه جه یم

۳

گئجه،
آی لا
گوندوز،
گونش له
من،
سن له
آه... سنیم!
هاردادان؟

آوجىمدا اكدى يىن اولدوزو،
گىزله تمه ديم
دئىيل مى؟

٤
سن
كوسدون منده ن،
دئىيل مى؟
آوجىنداكى گؤيىه ره ن اولدوزو
گۈردىم من
من اكمىشدىم
دئىيل مى؟
كوسمه ديم سندە ن،
دئىيل مى؟

٥

آيا بير شعر قوشما ديم
 كوسه جك دير ال لريمىن قوشما سيندان
 اوله جك دير دوش لريندە^١ منى اونوداراق،
 سىن سىز يازىق بايشىندا

٦

چاغىردىم سىزى من
 قارغىلىميش داش لارلا
 يالقىز آغاچ لارلا
 چنلى سىيم له
 چانلا ديم سىزه من

نه دير سئوگى،

بوغدون

بوغدون

دا

بوغولدوم

بىر اولو دوغدون

دوغدون

دا

دیرى بىر قوشما

دوغا بىلە ديم

V

آه...

سوردوم

سئوگى نه دير؟

سوردوم

دا

بوغدون

سئوگى نى من

سئومە ديم

ھېچ سئومە ديم

سوردوم

٨

بىر توجاق سئوگى سن
توجاقلا مام سنى
چورويرسن توجاقلاسام سنى
توجاقلا منى كۈرپىم
توجاق لا منى

٩

بىر توجاق يالقىزلىيغام
توجاقلاما منى
چوروير يالقىزلىيغيم
توجاقلاسان منى
كۈرپىم

١٠

سنى سئويره م
اولوم تك سئويره م سنى
تورپاغا باخ سئوگىلىم
كؤوره ك توزاناڭى يلا
منى اۇپور

١١

سئوديم سنى من
سئويره م سنى من
آنمالار يوخ
اولوم ده سنى منىم تك
سئومە يە جك

سن

دومان سان

دومانلى گۈزلىرىنин يوخوسوندا

أيانارام من

كۈرىم

١٢

ده لى يم من

بولودلو چىچە يى سئوه رەم من

ساغلام پىغمېرىن تانرىسى يام من

پىسىلى يىن

گونشى.

هە!

بولودلو ايشىغام

١٣

«گل!»، دئدین
گله بىلمه ره م
سىنى گؤزلە يېرە م.

١٤

١٥

بو سۇزسۇزلىۋىھ دولاشان
بىچىم سىز دويغولارى
سۇيىلە سن منه بىر
سنە باغىشلارام
سۇزسۇزلىك اۇتە سىينىدە دىرىچە لىن
بو ايندىشى

١٦

بودور تانرى

بو منىم

كىپرىيڭ لرىمەن گونشى

بودور تانرى

بو منىم

ال لرىمەن تىترە ر چورۇيوشو

آه... كيمىن؟

تىترە ر كۈنلۈمۈن كۈپۈيوندە كىمىن

باخىشى تىترە يە جىك دىر

١٧

كېنگ اوجۇشانا باخىن
گوندوزلىر
اوېقدان دا^۱
كۈزۈرەك رەك^۲ اوچار

۱- از يقۇ: يو خۇ، ايماز، تصویر
۲- كۈزۈرەك رەك (رەك، راقى): داها كۈزۈرەك

١٨

كېنگ او يقوسو ناباخىن
او چوشو
كؤوره ك قانادلارىنى
چاشدیرماز
يوكسک ليكده.

١٩

بو قايغى لارى
داغا سؤيله مە
داشا سؤيله مە
داريسقاللىق حسرتىنە سؤيله مە
يالنىز
كۈنلۈنۈز بىر آه... سؤيله نىشىنە
سؤيله

آخارليغى
ساغلام بير باخىشىن دانماسىندا تاپماسان
هاردا تاپاجاقسان
سئىلە منه
هاردا تاپاجاق سان
سئىلە منه
هاردا تاپاجاق سان

٢٠

بوغازيمىن
يانمىش باغيرتىسينا
كؤكسوندە بير يئر تاپماسان
هاردا تاپاجاق سان
سئىلە منه
هاردا تاپاجاق سان

٢١

٢٢

سیمین یاراسینى
کؤنلونون دوزلو دوروشویلا
توتوشدورماسان
نه ايله توتوشدورا جاق سان
نه ايله
نه ايله
نه ايله

٢٣

گونشىن او تانماز با خيشيندا
قارانلىغىمى اكە رەم
گئجه
سى سىز - سمير سىز
اكە رەم
سون گؤيرميش آغلا يىشلارى
آى لا
بىچە رەم

٤٤

گۈزىرنتى لر
يورغۇنلۇقدان چوروپىر
آنامىن مەمە لرى
كۈرپە سىزلىك دەن چوروپىر
آه...
بىر دە كۈرپە لى يىم تك أمسە يدىم مەمە لرىنى
آنامىن

٢٥

باخىن بوكۈرپە لرە
ئىشچە ئۇلۇمە تلە سېرلىر
باخىن ئىشچە يېردىھ ايمك لە يېرلىر
سېز
كۈرپە لى يىي اووندانلار
هارا سورولۇر سونۇز بىلە تلە سىك

٢٦

گۈزلىرىمە اينانسان
باخىشلارىمى سنه باغىشلا ياجاغام
سۇئىلە يىشىمە اينانسان
سنى سۇئىلە يە جە يم
منە اينانسان
سىن لە سۇئىشە جە يم
منىم اۇزومە اينانسان
قاچاجاغام
ئىچە تانرى بىزىم اللريمىزدە ن قاچمىش
ائىلە سىنە قاچاجاغام

٢٧

باشقابىر يئرده ن گلىرىه م
بىر قوجاق ايشيق
بىر قوجاق اولوم
بىچمىشم
ايشىغى سىزە
اولومو اۇزومە
گتىرمىشم

٢٨

قارغalar دوش گؤرە ندە
من دىسكىينمە رە م
گونشىن دوغماسىنى
دىلە مە رە م
آيىلماق اىستە مە رە م
اوزاق دوش لىردى گئىچە لە
اىستە يە رە م

٢٩

ايلىزلىله
چكىرتىگە لر دوشۇنۇ
بئولوشدوک
سيز يوخودونۇز
سيز اولما ياجاق سىنىز
سيز...
.

٣٠

يانديم
قارانليق كوكونده كوز تك
يانيرام
ايشيقام
بيرباخ زولاقلاريمما!
من دئيل،
من يانليش بير يالانام
كوزلريمه بير باخ!
تله سيك ياراديليشام

٣١

بورادا من
اورادا من
بوتون من اولان يئرلرده من
من اولماغا چاليشديم
من
من اولماق لا اولدوم
بير اولوم تك
ياشاماغا چاليشديم
سيز يالنيز
منى گورورسونوز

سیز

منى ده گئورمۇرسۇنۇز

سیز

سیزى ده گئورمۇرسۇنۇز

٣٢

اولدوزلارگولىنده
بولودلار ايشيق ياخار گونشە
اولدوزلار آويچ - آويچ پارلار
سۈزجوك كۈكۈنده
آغىر - آغىر بولودلار ياخار
آغى لاريم سۈزۈنده

٣٣

قوربا غالار سئويشه نده
سو

كۈرپەلى يىنى دالغا - دالغا او خشايار

٣٤

قايىق
سو يو امر
بىز امسك بوغاريق
بوغولاريق
قوشلار
زامانى امر
بىز امسك زامانى اولدوره رىك
باخ!
زامانى اممە يە باشладيم

٣٥

أجى
گولوش اينجيئنمه سى دير
أجى لار أجى سى منيم
گولوشون
دوداقلاريم لا توخونماسى دير.

٣٦

آه،
گولوش چاشقىن لىغى دير
گولوش چاشقىنىيغى نه دير؟

آنلارسا
آغلار
دانارسا
گولر

٣٧

ياب - يالقىزلىغىنى
داها يالنىز
توبىاغالار اوتوشوايله بئلۇشە جك

قاچىرام
اۇلومە دوغرو قاچىرام
باخىن
ياش گونلىرىمى سايىرمام
نه ايسە
قاچىرام

٣٨

قلم اليمده
ياتيرام
اويانسام

اوله ره م
آمان آمان آمان
مني اويداين دا
بير داها
ياتيم

٣٩

ياتاغىمى سريرەم
او
گلىرى
او دا
او بىرى دە
سن دە
آغى لارىمىز باشلانىر
آوجىمىن اىچى قاناپىر

٤٠

يئنه قاپىنин اۇنوندە
دىك دورارىق
كىچىن لر بىزى گۈرمىزلىرى

٤١

دەلىلى يىن دە كۈرپەلى يى وار
من
قاپى اۇنوندە اونونلا
دىك دورارىق
كىچىن لر بىزى گۈرمىزلىرى
بىز
گىندىش - دۇنوش بىر بىلەت آلارىق
يىددىنى گىندىب
اون دوردونجو گۈن گىرى دۇنە رىك

٤٢

اولولريميز
گون اورتا گونشىنى گۈرمە دە ن
قايغى لارينى با غير مادان
اولرلر
اولولريميز
سۈيلنەميش بير دىلک تك او دلانارلار
با خىلما مىش بير گۈزگۈتك قىرىلا رلار

٤٣

منىم لە او نون او نوندە
بىر او چوروم گئى وار
تلە سەمە زىك اولومە بىز
اولوم بىزە تلە سە دە
بىز دىرىلى يىمىزى يازارىق

٤٤

سنى سئوه جه يم
اولومومده ن سوزرا
دا

سنى سئوه جه يم
تانرى لار دا او تانا جاقلار گىزلىجە سىنە

داغ دا

مارال تك منى سئوه ر
سىين قادىن ال لرين آه...
سئوسمى داغدا

قاردا

قاندا

جاندا

سئوه ره م آه...

سرىن سىينى سئوه ره م

سئومە سن ده منى

سنى من سئوه ره م

٤٥

٤٦

داغا گئديره م
جيран لاريم يوخ اولوبدور
سارى باخيسىم تك
اولوبدور

ايلىغىم دير¹
گۈزلىيمىن چوروموش گئجه سى.
چوروموش گونشىنيه باخiram
توبىغاclar دا بىلە باخماز
گئجه كؤكسوندە ن
چورويوشە

1- ايلىغىم: سراب، ساراب

٤٧

٤٨

سن

بىرقوجاڭ ئۆپوش

تىترە ك - كۈورە ك بىر داملا.

من

بىرداڭ تانرى

بىر بوز تانرى.

داملا - داماڭا قوجاڭ لانيرام

بىرقوجاڭ ئۆپوش لە

٤٩

سوپۇن يوخۇسونو من
 اوزار آنمalarىمدا آنارام
 گۈزۈمۇن ياشلارىنى باخ!
 ياناقلارىم اىسلامىيپ دىر
 باخىشىمىن چاتىندا آه...
 بىر داوشان يووا باغلايىپ دىر آه...

شىجه من اۇلە جە يم؟

سۇيىلە منه

٥٠

سن
 بیر ایلان سان
 سوییره م سنی من
 سومک تک سوییره م سنی من!
 اولوم ده ایسته مه سه
 سنی سووه جه یم

شجه من اولوم له؟

تیرجانا بیله جه یم

سُؤیله منه!

٥١ (بىر يول من اولدوم)

اۇلۇم

آياغىما دوشوب يالوارار

يالوارا يالوارا آلار

جانىمى آلار

يالوارمازام

يالوارا يالوارا

گىرى وئەر.

٥٢

اوچسان دا سنى سئوھ جە يم
قۇنسان دا

چوروسن سە
يازىغىم گلە جىك سنە
كۈرپىم

٥٣

سن
اولوم سن
نفسىمى اىسته يېرسن
سن
اولو بير اولوم سن
نفسىمى الماغا گلمىش سن
نفسىمى آلىب دېرىلە جك سن
يئنه دېرە نه جك سن

وارلىق گؤيه رركن
ال لريم چورودو
دابانىم قورودو
دوداغىم تىترە دى
باغىرим چاتلادى
گۈزلىريم قارالدى
وارلىغى

سونسوزلوغاجان داشىيا جاغىمى
دويدوم

٥٤

مین لرکرە اولە جە يىمى
مین لرکرە دىرىيەلە جە يىمى
قاندىم

٥٧

كىم گلە جك
كىم گىندە جك
كىم اولە جك
كىم منى اوخشايا جاق
كىم سۇزلىين اىپلى بى ايلە
بوشلوغا چىخا جاق؟

...

سن

سن
سن!
هارداسان؟

٥٨

ياراسالار
منيم كىمى دوغارلار
گئجه ده
يالقىزلىقدا
قارانلىقدا

٥٩

آدام اوغلونا باخاندا
اوره يېم تېتىرە ر
بوغازىم قوروپىار
داماپىم دونار
أغزىم آغىدان دولار
قان آغلاماپىم گلر

٦٠

اۇلومو
ساقىيىز تك چئى نه يېرە م
اۇلوم آنجاق
اوداجاق منى بىرگۈن
بىليرە م

٤١

آنامىن ساچ لارىنى
كىپرىيک لرىمە دويونلە مىشىم
قويسالار
سونسوزلۇغا
بئله قالاجاق

٦٢

بىزىم اۇلوجە قاتارلار
داها تىزارق گىدىر
تانرى لارىن
گوموش داشقا لارىندان
آوچى اوچاق لار...
دئمە داها

اوشهمه ده ن توجاقلا بوکۈرپە جىك لرىمى
توجاقلا منى
سن!

سنه زولاغين گولوشونو گؤئىه رته جە يم
سنى زولاغين آغلا يىشىنا سېھ جە يم
اکە جە يم
بىچە جە يم
سن بىچە جە يم

٦٣

اوშويورە م
سۆزجوك لرىيم ده اوشويور
توجاقلا بوکۈرپە جىك لرىمى
توجاقلا منى
سن!
سىيمە سىن وئىر
سسى سىزلى يى نىن گۈزياشلارىنى
دوى دوشونمە سوس سىل
كۈكسونو آج،
آج قاج قاج

٦٤

من
کۆکومو گؤسته رىرە م سىزە
سىز منىم گۇتومە باخىرسىنierz
من

دوش لرىمى آغلا يېرام سىزە
سىز منىم دىش لرىمى سايرسىنierz
كۈزدۈر تورپاقىم منىم گۈزلرىمە
گۈزلىمە ن پوسكورورە م

كېنىڭ آغلا ياندا
كېرىيک لرىم كورە ك چىرى.
سن آغلا ياندا آه...
بوتون گۈزگولر آه چىرى...

من
كېنىڭ يەم

تورپاق بىتن يېردىھ

دە

يېرىسىزلى يەم بىتمىز.

من آغلا ياندا آه...

٦٥

بوتون كېنكلەر

اۇتىشىز دوش لرىنەدە

اۇتۇشىز

آغى لاشار

٦٦

منى بوراخما بوايشىغىن

پىس

ايتنى

قىرىشلى

دىرناق لارىنەن تىترە رپىسىلى يىنندە

بو اۇلۇمدور

اۇلۇم

بو پىسىلىك تانرى چاسى دىر

پىسىلىك تانرى چاسى

درايختاندا كيمسه ده ن قورخمارام
اوز قارالتيمنان دا قورخمارام
كورخماغا داريختارام
درايختاما داريختارام

٦٧

گنجه لرين ياريسيندا داريختارام
يازديفيم سوزلرين چورومه سينه
داريختارام
دوش لريمده دوغولاچاق سوزلره
داريختارام
سنه سينه سسينين دوش لرينه
اوشق ليغينين گولوشلو گئز ياشلارينا
داريختارام
گنجه گوزلريمده يارييلاندا
درايختارام

گئجه دير ايندي گولوم

سن ياتيب سان ايندي گولوم

يوخودا يوخو گئرور سن مى، بيلميره م

يوخودا مني آنizer سان مى، بيلميره م

چوخ اوzaقلاردا بير شعر يازيرام

يوخو مو دوش مو شعر مى، بيلميره م

يا تابيسه يديم سنين كيمى من

قارغيمازديم تانرى لارين اللرينى.

گئجه دير ايندي گولوم

گئجه نى يازماق ايسته ييره م
گؤزبىك لرينىن اوستونه
گئجه نى يازماق ايسته ييره م
يازا - يازا
بيتيرمك ايسته ييره م دوش لريمده گئجه نى

گئجه دير ايندي گولوم
گونش دوغاجاق
سن اويانىب مني آنمادان
سو سريللى يىنى دوياجاق سان
من اوんだ ياتاجاغام
سنى او نو دمادان ياتاجاغام
گون اورتا دوروب
گئردو يوم يوخونو آناراق
يازدىغىم شعرى او خويجا جاغام
او خويوب دا يىنه
گئجه نى گؤزله يه جه يم
يىنه سنين يوخويما دالما غىنى
يوخو گئرمە يىنى.
اينان منى گولوم اينان
گئجه دير ايندي گولوم
سن ياتيب سان ايندي گولوم
من اوياق
دوش لرينى گؤزله ييره م
منى آنماغىنى
اينان منى گولوم اينان

منه اینان
يالان دا اولسا
اینان

٦٩

بوخودا

ياراديرناق لاريمىن دوشلىرى ايله يازسام
يئنه منه اينانمازسان
خزرىن دوروشوندان
گوي اووزونه سېسىم قوملارين آنمalarينى
يئنه منه اينا نمازسان
اۋلوب خورتلايىب
اۋلولرىن دوشونو سنه
چىچك تك گتىريپ اوزادسام
يئنه منه اينا نمازسان

زير لاما دهلى لريين يوخوسونو
 سينين اللرينين گله جك سيزلى يىنه سؤيله سم
 يئنه منه اينا نمازسان
 سنى تانرى تك
 دىز دويغۇ سوندا
 اكىب
گۈيردىپ
 بىچىم ٥
 يئنه منه اينا نمازسان
 سن
 تكجه منيم
 اولومومە ايانا جاق سان

٧٠

ساچ - داراق
 قايقى - چۈرەك
 سن - گوزگو
 كۈرپى!
 پاسلانىر قايغىلار
 ساچلاريمىن قىورىلىشىندا
 كۈرپى!
 گوزگو يە دوشونمە كۈرپى!
 دوزگون گوزگو يە باخ
 كۈرپى!

هارايلانيرام
سنین قاراگۇزلىرىنین گله جە يىنى
باغىریرام
گۈرمۇرسن نىتجە آجى گولوش لرىمى
اۇلکە مىن باللى آجى لارەنى تك
ايچىمده گىزىلە دىرە م

٧١

آجى دىرگۈزۈم
گولو شوم
گۈزلە يىشىم
ال لرىم
يوخوم
دوشوم
بوتون اوزان لارلا باغلى ليغىم
آجى دىر
گۈرمۇرسن نىتجە آجى لارلا اوپونا قالخىرام
(چۈپوا) چكىرە م

قوشمالارىما باخيرام.
او خويورام.
بولودسوزلوغو
اوره يىمى سىخىر.
آلاگۈزلىرى
قاراگۈزلىرىمى آغلادىر.
دوغولاندان بىرى
آغلاما مىش دئىه سن.
دوغولاندان بىرى

بولود گۈرمە مىش دئىه سن.
آلاگۈزلىرىنده
پامبىق بولودلار دوغوزدورا جاغام.

قوشمالارىما باخيرام.
او خويورام.
بولودسوزلوغو
كۈنلومو سىخىر.
بولودلو قاراگۈزلىرىمى
آلاگۈزلىرىنده ن
دوغوزدورورام.
باخيرام.
او خويورام.
قان - تېز ايچىرە باغىرير.
آلاگۈزلى
دالما آغلاما ياجاق
منى اونودمادان.
دالما آغلاما ياجاق
بولودلو قاراگۈزلىرىمى آنمادان.

قوشمالارىما باخيرام.
او خويورام.
بوتون گۈي لرىن بولودلارى
ساغىر
قارا

بولودسوز گۈزلىرىمە
شىلىك يا غىر
قان - تَرايچره اويناييرام.

٧٣

او يىخىلىميش سارايما باخ
قارالدى لار
گىشت - گىلدە دېرلەر داما
«بىرامجك» آنانىن كۈلگە سى
چىغىرير داما
بويروق وئرير داما
سارايىن آلت قاتىندان
آلتىن كىرىپىچ لرىن آلتىندان
باشقما بىر سىن گلىر
«شامان» ا بنزه رېرى

قىر خىلى باشى ايلا او توروب
سىنيق قوپۇزو اليندە
چالاراق
باغىرىر باغىرىندا

٧٤

بورادا ياغىش گئجه لر
يوخولو گۈزىلرلە ياغار
گوندوزلر
آيىق پارلاق گۈزىلرلە
نده نى نى بىلمىز
بىلمك ده اىسته مز
تىچە قرنفېل اپرىمە يىن نده نىنى بىلمە دە ن
اپرى يېر
تىچە گونش باتماغىن نده نىنى بىلمە دە ن
باتار

ئىشچە قوردى ياشاماغىن نىنى آنلامادان

ياشار

ئىشچە كۆرپە دوغومون نىنى آنلامادان

دوغولار

بورادا ياغىش

ائىلە سىنە ياغار

بورادا بىز

ائىلە سىنە ياشاريق

ائىلە سىنە سئوھ رىك

ائىلە سىنە اۇلە رىك

٧٥

گونش

قورخوسوز باغىشلار

آلمالىغا ايشىغىنى

كېچە دە

قارانلىغىنى

آى دا

يالقىزلىغىنى

ياغىش چكىرتىگە لرى دە

داملاalar چالىنى سىنى ...

آلمالىق هارداد بىر؟

اولدوزدان
فریک ده ن
قاریشقادان
قورددان... سوروشون

آدام اوغلوندان آمان
سوروشماين

٧٦

ساوخامى گئتوروب گئده ره م
بوراسیزلىغا گئده ره م
چاغسیرلىغا
لاغسیزلىغا
یوردسوز
یئرسیز
یوواسیزلىغا گئده ره م
تانرى آنام لا
اولوده ده م له
آناسیزلىغا

دە دە سیزلى يە گئدە رە م
تائرييلار كُماجىندان^۱ اوستون
سوزلر باجاسىندان يوكىك
سونسوزلوقدان آرى
يئerde ن
گؤىدە ن
گونشده ن
يارادىلىش دان دا آرى ياخىدە رە م

گئدە رە م
كئچە رە م
سووخاسىزلىغا
ايچ سىز - ائشىك سىزلى يە اره رە م

٧٨

داغدا قوزو
سودا باليق
گئى دە قوش
سايىلماز سارى قارىشقا لار دا
كوسوبى دولر
مندە ن

۱- تائرى كىماحى: گئى قورشاڭى

٨٠

كۈپك لر هوروشندە
قوييون لارىن امجه يى شىشىر
قوزولارىن كۈرپەلى بى
قوردلارىن سارىشىن باخىشىندا
اونودولار

٧٩

آجاج لاركۇكۇ تىتىرە يىنده
قارىشقالار يىنى دە ن دوغار
يىنى دە ن ائلر

٨١

ایلبیزلر تویوندا
بولودلار
اینجى ساچار
شىمشك لر باخىشىندا
ھۆکور - ھۆکور آغلا ياراق

٨٢

ایلبیزلر آغى سىندا
چاي لاردا
اینجى دونا گئىيىنر
گونش قايغى سىندا
گوپ - گوزگو اولاراق

٨٣

قارالى لار كۈچنە
بىزىم ايلبىزلىر
تكجه بىزىم گوزگولردى
هؤكۇر - هؤكۇر آغلار

بوشلوغون گون اورتا گونشى
ترله مىش گۈودە سى ايلە
اوزاق آرخلارىن يالقىزلىغىنىدا يوپۇناندا
گۈيچك قىزلارىن اوزون ساچ لارى
ھۆووشنه ايلە آه چكىب
اوزاق آرخلارا دارىخارلار

٨٤

٨٥

اوزاق آرخلارين كۈلگە سى
ايىك دوش دە ن يارادىلدى
يالقىزلىغى
ايىك قاراباسىدان

دوغولما مىش
أونودولدوم
كۈلگەم دە
أۇزوم دە
يالقىزلىغىم دا
اوشاڭ ليغىمدا

٨٦

٨٧

بوشلوغون گون اور تا گونشى ده
اوزاق آرخلاردا يو يوناندا
ياراديليش گونونو
د يىشدىرە بىلەمدى

٨٨

بورادا بىز پامبىق اكە رىك
سئوگى بىچە ندە
چىچك لرلە آغلارىق

بورادا بىز گونش اكە رىك
گئچە كۈكۈنۈ بىچە ندە
آى لا سئويشه رىك

سئويشىمە يىن بوياسىنى تانىرمى سىنىز؟
اكەمە يىن

بىچمه بىن
آغلاماغين
بوياسىنى تانيرمى سىنىز؟

٨٩

هئورو مچك لر ده
داش لار كىمى دوش گئوره رلر
اولكە مىزە باخ
داش لار آغلا يىشىندا
يا ساق دوش لرىمى هئوره رلر هئورو مچك لر

٩٠

سنه دئميشديم
بىرگىچە ايلغىمىندا اولە جە يم
سنه اوخشامىشديم
دىدە رگىن قوشمالارىمدا
زامان نفسيينىن اولمه يىتى

٩١

گىندىپ يا تيرام
سنى اونودمادان ياتيرام
سنى ياغىش تك گئى لرده ن اوره يىمە ياغدىراراق
ياتيرام

٩٢

آشديم سۈزلىر زىروه سىنى چىچە يىم
دارىخىرام ايندى چىچە يىم
دوش لرينىن آغ كاغازىينا دايىخىرام چىچە يىم
قاراباسمالارينىن قارا داواتينا دارىخىرام چىچە يىم
يازاراق تانرى لارىن آغلابىشىينا دارىخىرام
قادىن چىچە يىم

٩٣

گۈزلىرىمى يومورام
قارانلىق كؤكسمىدە ياتىپ دىر
گونش دوغوشوندا
بوى سۇيىلە يەجە يىم
اۇلموش قارانلىغىما

٩٤

آنام ياتىپ دير
آنام او تورو بدور
آنام دور و بدور
آنام گئديپ دير
آنام يو خدور
آنام هارداد دير ...

٩٥

داما لاريمىن چانى چالىناندا
يارپاق لاردى سكىتى سىنى سئوه ره م
دىيىشى يم
دىيىشىك اولوش - دوغوش لارى سئوه ره م

٩٦

گئجه دير ايندى
ساعات ايکى
ائشىكده ياغيش ياغير
اسلاق سؤزلىرىم
اولوش له دوغوش آراسىندا آسلام
منى آغلا يير

٩٧

من
ايسته يىمين باشلانغىچىندا دورموشام
سونو اوينا يىشدىر اونون
ائله بورادا
آخارلىق گىزلىن لى يىنده
باخ!
اوينا ييرام.
من
سۇن ايسته يى يەم

٩٨

کؤلگه مه آیاق باسار
کؤلگه سینه آیاق باسaram
کئچر
کئچمه زه م
کئچمه يه جه يم

٩٩

او بالاجا او تاقدا
قاينىمى چىزه بىلمه ديم
نه آى واردى اورادا
نه گونش
نه پنجره
آداملا ر واردى اورادا
آداملا ر وار
اورادا

هى...
دە لى لرىم
سيزىن يارالى يالقىز سسىنىزە م

١٠٠

تە گۆز دئىلم
دە لى دومروول دئىلم
دە دم قۇرقدۇ سۈيىلە مە دى منى
كۆرا، غلو دە لى سى دئىلم
چانمادى منى چىن لى بئلىن گىزلىيتنى سى
من
منم
تە گۆزىم
دە لى دومرولام
دە دم قۇرقدام
چىنلى بئلىن گىزلىيتنى سى يە
قىراتىن بئلىنده چالىنان سازام

۱۰۱

گئجه کؤکسوندە
بىر ياراسا اوچور
أولومه سارى اوچور
دوغوشوندان بىرى اوچور
كۈزلىيمىن شىنى يىنده اولە جىكدىر

۱۰۲

من دە گولە جە يەم گولمە يى اوونودمادان
من دە دىنچە لە جە يەم دىنچە لىشى اوونودمادان
ئىچە قارانلىق كؤكسومە گىرە رە ك گولور
ئىچە قادىن دوغوش چىغىرتى سىندان سونرا دىنچە لىر
ائىلە سىنە گولە جە يەم، ائىلە سىنە دىنچە لە جە يەم

۱۰۳

بو يازين گئجه سى
داري خمالار كۇنلۇنو شىلى يە چاغىرىر
بو منىم دە لى يارىق اوره يېم
ياز ياغىشى نىن آلتىندا اىسلامناراق
آغلا يېر

۱۰۴

قىش گئجه سى دير
سۈزلىيم دونوبدور اۇلكە مىن آغى سىندا
دۇنمورش دىلىيم لە چاغىرىرام سىنин آدىنى
ائشىدە جك سەن سىسىمى
بىر ياي گئجه سىندا
تىللى دورنالارىن اوچوشوندا

١٠٥

بوکسیلمیش دىلىمە ناماز قىلىرام
اوپوره م بو يانىق تورپاغىنى.
قارغىلمىش چىچكلىرى ايلە
توجاق لا منىم دارىخىمامى چىچە يىم

١٠٦

الىنى ال لرىمە وئر چىچە يىم
اولدوزلار باتىشىندا اۇلە رەك
سنى سئويرە م
دە لى، قىرمىزى اۇلكلە كىمى
سنى سئويرە م

۱۰۷

بورغونام

بیر خسته قوجا قوز آغاجى تك بورغونام
 ال لريمىن ايسىتمە سىندە ن
 آى دا دۇزومسۇز ھوركىر
 قارانلىق دا او دلانىب گئىيە قالخار

بو آرخلارانە او لور چىچە يىم
 كېپىركى لرىم
 دوپ - دولغۇندور بو آرخلارين يو خوسوندا
 گوزگولر سىندىر مىشام چىچە يىم

١٠٩

گؤيرچىن لره نه اولور چىچە يېم
اوجوشلارى ايلا
سس سىز - سمير سىز
چورودورلىر سۇزلىرىمېن آددىيەمىنى
بوتون بولودلارى او ياداركىن

گوندوزلر
ياتارلار بو ياتاغان سۇزلىزىمېن اوچوشو
گئچە لر
منى اونوداراق
ال لرىمېن كۈلگە سىنده ن
گئچە كۈنلۈنده اوچوشارلار چورومە دە ن

١١٠

۱۱۱

منیم ده

ائليم اویام اولکم وار چیچه بیم
ال لریمین اولکه سیز کؤلگه سینه با خاما چیچه بیم

من ده

یارادیلیش دوشونه گیریب چیخمیشام چیچه بیم

۱۱۲

اوجادان سؤیله ییره م
قاچیشیندا بیر قورخو وار
یارادیلیش گونوندہ ن بئری قاچیر
هارا قاچیر بئله قاچقین

۱۱۳

سون شعریم سون نفسیم

شعر لریمین آغى سیندا باسدیرین منى
با سدیرین منى شعر لریمین آغى سیندا

اولومه دوشونوره م قورخmadan
«يوخو مو يوخ اولما مى اولوسن مو؟»
سوروشورام
نه اولور اولسون فيلسوف دئیلم
قارغیلمیش بیر كؤلگە نین آددیمی يام
ایتامارام گونشینیزه سیزین

۱۱۴

۱۱۵

من ده اوله جه يم
سيز ده اوله جك سينيز
من منيم كيمي اوله جه يم
سيز سيزين كيمي اوله جك سينيز
سوروشون شجه اوله جك سينيز

گئى لە تورپاق سونسوزلۇغۇندا
بىر بالا جا دووشان سنى گۈزله يېر
«رفىك»
ياشىل ليق لارا باخما ياراق
«قارا دىنiz» دە گۈزله يېر
آياقلارىنین سىسىنى گۈزله يېر سىنىن

۱۱۶

۱۱۷

ياغان ياغيش
بايلان دويغولارى
قارالان باخישلارى
دوشونمه ده ن اسلامدار

۱۱۸

كېنگ لر اوچاندا
گۈل لر يوخسو
تىترە ر
سو يارپىزلارى دىكسيز
قوزۇي يېل لريتىن باشى آيىلر
اونلارلا اوپوشىر

۱۱۹

آدام اوغلو آغلایاندا
بولودلار
دا
قانماز
منیم
اولدوزلار
دا

قابارجىق لار
ساي سىز
بىز ده اۇله جە يىك
بئۈچك لر بايرامى
ياخىنلاشىر

۱۲۰

۱۲۱

بوتون گۈلرین بولودلارى
اوتابىمىن يالقىزلىغىينا ياغىلار
سرىن دوداق لارى
يازىق يالقىزلىغىمى اىسلامدار
سرىن اوپوش لرلە
بولودلو گۈزلرىنى
اوپمك ايسته يېرە م چىچە يېم

۱۲۲

كىندىيە بىزدە بىر خورۇز باڭلار
اوندولمۇش بىر آغاچ كۈرپۈنۈن آلتىندا
ماشىن سىسىنە ن ھوركمۇش سىسىم لە
سەنە دارىيخارام
فورد باخىش چىچە يېم

۱۲۳

آلا - قارا کۆرپە لریم
بولو-لو باخیش لارینیزى
منیم ال لریمین گئچە سینە ياغدیرین
ساغیر اۇلکە مین سۈزلىنى
سیز دوغاجاق سینیز
دیده رگىن کۆرپە لریم

آه! دېشىك باخىش

گئچە باجاسىندا

آى

آه! دېشىك ياشايىش

ياشايىش دا

آى باجاسى

آه! دېشىك گئچە

۱۲۴

آه! دېشىك باخىش

گئچە باجاسىندا

آى

آه! دېشىك ياشايىش

ياشايىش دا

آى باجاسى

آه! دېشىك گئچە

تانرى دا گونش سىز بوزقىرى ايله
سىز آنجاق تكجه
ايىش - اوپوش قورخونج قارالتى نيزلا

١٢٥

ال لريمىن كؤلگە سى
مین آرشىن دىر
قوشلار دا اووجوندا يووا باغلار
قوردلار دا
ايلان لار دا
تولكولر ده
دووشانلار دا
شىطان دا قوتلو معبدى ايله

۱- قوتلو: مقدس

۱۲۶

اپریمیش قارا ساغیر ال لرین قیرپیمی
 کؤلگه سیزگؤزلرین دوشونو داشی یاراق
 بولودلو کئنول له
 چورموش زامانین تۈزۈنۈ
 سورورگوی گۈزۈنە
 باخىز
 نه بىر اولدوز قابارىر
 نه بىر بئچك هورك مە يى اووندور
 نه ده بىر يالقىز اۇزان
 دىسکىينىمە يە بىر ماھنى قوشۇر

۱۲۷

گۈي
 تورپاق كۈكۈدور گولوم
 سىن ايلك باخىشىندان ياردايلىميش دير.
 هاردا گۈي بىتسە گولوم
 من اورادا گۈي رە رە م
 ايلك گون دە من اورادا گۈي رەمىش ايدىم
 تورپاق سونو گولوم
 گۈي باشلانىشى دير
 سىن سون باخىشىن
 سونلا ياجاقدىر گۈرمه بى گولوم

١٢٨

بىزىم بودالغالارىن اوستوندە
شىطان لا تانرى
بىرگە دالغالانسالار
گىمى لرىمىز باتماز
بىزىم لە

١٢٩

آناجىل من
من آناجىلام
آنام
تانرى آنام
آنام تانرى
من تك يوخ
آنام
آنام تك تانرى

۱۳۰

آغلا رسام
سۈزجۈك لەريم اۇلر
سۈزجۈك لەريمى دوغار سام
تانرى لار منه قىسقانىب
قارغا يارلار اللەريمىن ياردىلىشىنى

قارانلىق لا من
گىزلى جە سىنه
گەچە گۇرۇشونە
سورولنده
باشلانقىچ
سوسوز آنمalarىنى
بىزىم كۆرپە لى يىمىزە باغىشلار
بىز
كۆرپە لى يىمىزى دە
آياز تك
بئولوشە رىك

۱۳۱

۱۳۲

دنىز يوخسونو
قوجاقلاماق اىسته بيره م
آه...

سيزىن سىينيز
سيزىن سىينيزدە ن
آه...

بولودلارلا

گىزلى جە سىنه

بىر آه چىمك اىسته بىرە م

آه...

سيزىن قولاغىنىز

سيچان قانجىقلېغى دىر

آه...

۱۳۳

۱۳۴

قارانلىغىن گۇيرىشى
من لە باشلانىر
مندە ن باشلانىر
آه ...

سىزلە نە باشلانىر
سىزدە نە باشلانىر

۱۳۵

سېھ رەم سىسىمى
گئجه گئيرە ن يئرده
اکە رەم سىسىمى
آه ...
سىز اويانمادان
گئجه چورۇين يئرده
بىچە رەم سىسىمى

۱۳۶

قارانلىغىن جوجرمەسى
اۇنومدە باغانداش باغلاباندا
آى تك
يالقىزلىغىمداڭ ئۆيرىرەم

آلمايلىقدان
گۈيرىش در مىشىم
من چورومد دەن
چوروبوشو سىز درە جىك سىنىز
درىن چوروبوشو چورومد دەن
ھى...
درىن
چورومد دەن گۆئىيە رىشى

۱۳۷

دە دە مىن آل پاپاغى
ياخشى پاپاقدىر
منى مندەن
قوروماقدىر
سنى سندەن
آريماقدىر

١٣٨

داغى من
داغلا بئولوشدومنى من
من لە بئولوشدومنى
يئرى گؤىدەن
گؤيو يئردهن
قوشالاشدىم
آغىر انسانە لرى قوشـا - قوشـا قاچدىم
أۇلۇمۇ قوودو قووولدۇم
قووورام
آودى گۈزە لدى

سېز سريلەميش اىستك لرلە^{٥٤}
بوزقىردا گونشە ناماز قىلدىنىزمى؟

تې گۈزدە ن دانىشميرام
كۈراوغلو قوبۇزونو چالميرام
فضولى ھىجالارينى سايميرام
ھوب - ھوب لا آغلاميرام
دە دە قور قود سىخىنتى سىنى
دامارلارىمدا گۈزىمیرە م
كاشغرى سۆزلۈيوندە
كول اولموش گونشى او خشاميرام

اوزاقلاردا منىم جىرانىمى گۈردونۇزمۇ
قوشا بولاق داقىر آتىن كۈلگە سىنى قامچى لادىنىزمى
وارلىغىن بوزقىرىندى باغىر دىنىزمى
كفرميش گۈزلەيمىن پارلا غىنى
اوزو يانىق آيىن اوره يىنده
يالادىنىزمى؟

- كۈپك تكى -

- كۈپك تكى -

يالادىنىزمى؟

چوخ اوزاقلاردا

بىر كۈلگە گۈرۈنور

كۈلگە دە اود

گۈئە يوكسە لىر

او ددا منىم آنام

آياق دؤيور

١٣٩ - آدىسىزقوشما

اوزاقلاردا

بىر تې گۈرۈنور

تې دە

بىرداش

داشدا

بىردا مجى ياش

سېز داشىن آغلاما غىنى گۈردونۇزمۇ

سېز تې نىن ساچىلارينى

بىر قورخموش جىرانىن كۈنلۈنده

دويدونۇزمۇ

آياق دؤйور
آياق دؤйور

ايتي - پارلاق
ساييران دالغالارى
آبيده زирوده سينده گوردونوزمو؟

منيم آنامى گوردونوزمو
يانعىش كول اولموش ديله ک لرىنى دويدونوزمو
ھۇرۇك لرى ايله منه بىر داراًغاچى كندىرى
ھۇردونوزمو؟

اوزاقلاردا بىر دىنيز گورونور
دال غالاريندا بىر مە آبيده
آبيده نىن زىروه سينده بىر سارالمىش اوorman
بالىق لارلا سىز

سوپو سۇد يېنىزمى
ايلدىرم لارلا بورولغان لارى
گىنچە گۆبە يىنده گوروشدونوزمو
آبيده زىروه سينده

قاين آغا جينا بىر
ماھنى او خودونوزمو؟

دوستاق دان دانىشمیرام
قىizar مىش قاندان
قانلى قورشوتدان
سىنلىقدا ياتانلاردان
دانىشمیرام
يالىز

بىلمك ايسته بىرەم:
وارلىق بوزقىرىندا باغىردىنىزمى؟
كفرمىش

١٤٠ (چاخیر دنیزی)

بیزیم «آراز» بوگئجه آسلام سودو ایچمیش
هؤوكورور
باغیریر

چاغیریر

چاخیر دنیزه ساری قاتلانیب سورولور

هاردا چاخیر دنیزی
هاردا چاخیر دنیزی

قیپ - قیزغین هایخیریر
کفرمیش دالغارینی اوزمه سپیر سورور:

هاردا چاخیر دنیزیم
هاردا چاخیر دنیزیم
او جسوز - بوجاقسیز
دیسیز - درین بیر چاخیر دنیزدی منیم آنام
باشیم اوستوندہ قیشقیران اولدوزلار
بولودلار
شیشمکلر
بو یاشیل گئی
آنامین دالغارینین کؤلگه سیندہ ن یارادیلمیش
اونومده کی بو بوز داغلار
قاپالار
تپه لر
سیلدیریم لار
آنامین ایسته ییندہ ن یوکسے لمیش
او اؤلگن تانرینی،
منیم آغ آنا تانرینیم
چاخیر دنیزیندہ چیمدیرمیش
او بوشلوقدا گزه ن اؤلگن تانرینی
چاخیر دنیزین دالغاریندان ایچدیرمیش

هاردا چاخیر دنیزیم
هاردا چاخیر دنیزیم

قیپ - قیزغین هایخیریر
کفرمیش دالغارینی اوزمه سپیر سورور:
هاردا چاخیر دنیزیم
هاردا «قیرأت آناسی» درین لی ییندہ گرہ ن آنام

هاردا «أولگن» ده ن «أولگن تانرى» قىلان آنام
هاردا «كئراوغلو» يا «قوشابولاغ» ئى گؤستره ن آنام
اونا سارپ باغىرتى وئرەن
باياتى قايناغىنى اورە يىندە قازان
ياشىل - سونسوز ياشايىش وئرەن

قىپ - قىزغىن ها يخىرىرى
كفرميش دالغالارىنى اوزمە سېير سورور:
هاردا چاخىر دىزى
هاردا چاخىر دىزى

١٤١

سىسى سىدەن آبىسا
سىدەن سىسى آبىسا
مندەن منه گلسە
آسمىش زامانى

سىلى

گۈزە لە

سېلەنمىش سۆزۈ
اووجومدا بئچە رتىھ.

زامانى
آسسە

سىسى آسلامق سوزە قوشىسا

هاميسىن دوزسە، كۈزە تىسى
كوزو سىدە ن

سى كۈزە ن دوشە سوخسا

سېلىنىش دوشۇنو يېغىسا دا

يازسا

يئە بىر قورىغا قاندان چىغىرە رە:

«يئە سن

گوزگودە سىس اكدىن، اكىلدىن»

بىچە رە م

كۈكە كۈتكەدە او اولان سىلىرىمى

قوشارام دوشە او لان سىلىرىمە

يازارام قاندا او لان قانداشىما

او سانار قارداشىما

١٤٢

پارىس
قارىلىميش - دىش سىز
أونومدە او زانىب

چوروموش امچىكلىرى
ايکى سارى سىچان تكى
قويروغوندان آسيلاراق
چىغىرېر.

خىريستيان اولموش قارالار
آياق اوستە آرپاسو يو ايچە رە ك
آغارمىش ساچينا
اووردونا

بير - بيرينده ن آچ
 قوى آغ - آپاڭ دوزمه اينجه ديش لرين
 منيم قارالمىش اىچىمە
 دۇشومدە
 دۇشومدە
 پارلاسين
 منى گۇئىرسون
 منى بوقارى - ديش سىز
 قىسىر
 امچە يى چوروموش پاريس دەن
 ياشىل بوداق
 قەوه لىك لىرە گۇئىرسون
 آه سن!
 قارا يوردو
 بىلىرىھ م
 دىرىي - دىرىي
 قارا درىنى سوپۇرلار
 آمما گول
 آمما اوجادان گول
 آمما اوره كده ن گول
 منيم ده بورادا
 قارا درىمى سوپاركىن
 گولورە م
 اوجادان گولورە م
 اوره كده ن گولورە م
 گۇز ياش لارىما باخ!

آغزينا
 ايشه يىب
 هايخيرىب
 توپبورولر
 قاس - قاس گولە رەك
 گۇز ياشلارى ايلە
 آفرىغانى يېرلايىرلار:
 آه سن!
 قارا يوردو
 آه سن!
 قارا گۇزۇم
 قارا دىلە يىم
 قايىيم
 باغرىم
 ساچىم
 خىنۇرۇم
 بارماغىم
 دامارىم
 القيشىم
 قارغىشىم...
 آه سن!
 قارا يوردو
 گول
 اوجادان گول
 قوپۇزۇنۇ سارپ - سارپ چالاراق
 يوغۇن ياستى قارا دودقلارىنى

سنی بىرلار
سنی
قارا يوردوم!

١٤٣

دە لى يم مى من؟
كورخورام.
نه دە ن قورخورام مى من؟
أۇزومدە ن مى قورخورام من؟
آه... بورادا كىم وار؟ قورخومدان سو ساديم. او رادا كىم وار؟ سو سو سو
سو سو سو وارمى؟ بير كۈنولداش... آه... قورخورام! باخ! قورخو
دوغولدو، باشلانقىچ لا دوغولدو قورخو. آه سن! گل گل!
يا خىيلاشما منه، دور! سن، من! من، سن، كىم، كىم؟ أۇزوم، أۇزون،
آه... قوس قوس قوس! قورخو قوس، دئىيم. باخ، باخ، باخ باخ!
أۇزومو قو سدوم، او هاي هاي حايدار، هه... قوپوز، شامان.
شامان - قوپوز... دە لى يم مى من؟ گىشت، گىشت، گىشتىم! دور! قال،

قال، قال! ياخينلاشما منه، قورخورام! قورخورام بو قورخودان. آه...
آنام، آنام، آنام!

سن، سن، سنين قاريناڭيرمك ايسته يېرە م. آنام، آنام، آنام!
گىزلىت منى، گىزلىت منى! گىزلىت! سن، من، دور، قال، قوس، قوس،
قوس، قوس! خورتلانماق ايسته مېرە م... آنام، قورخورام! باخ، باخ،
باخ، اونوتدور، اونوتدور، اونوتدور منه، كيم؟ كيم؟ دويزله ئولمهلى بىم،
دويزله ئولمهلى بىم، قورخورى لا يوخ. قوس قوس قوس قوس! قوس
كورخونو، قورخو منم، قورخ قورخ قورخ بو قورخودان. باخ!
گئيون اوزوندە اولدوز آى گونش
قوس! گوزلرینىن ايشىغىنى قوس دا، دوغرو - دوزگون باخ!
گئيون اوزوندە اولدوز آى گونش
پىرىن اوزوندە سن داغ داغ
آنام... سىن دىنiz آولمه

١٤٤

باکى دان تېرىزە
بىر فارىش يول وار
قارىشلادىم من
بىر آووج تورپاق وار
آووجلادىم من
سىسىسىسىسىسىسى
سىسىلىر وار
سىلەدىم من
سىل سىل سىل سىل سىل سىل
ترلەرىم وار
قان قان قان قان قان قان

قاناديم من
آجي ديم من
آغى آغى آغى آغى آغى آغى
آغى آغلاديم من
آغلاديم من
آغلاديم من

١٤٥

دامارلاردا

بىر سىن فيرچالانير
سىسيمده بىر
سىن بويالانير
گۈزلىيم فيرچالانير
قاچاغان سىن لر كۈپورور
بويالارى پارتلايىر
اولوم
نه دئمك
سىن قاچيشىندا؟
نه دئمك

اۇلۇم
آسلاق سىن لرده
بودو بورادا اوزانىپ دير
پارتلانمىش
سىن سىز سىن لرده

١٤٦

آدینى سنين اونوتىم
دا،
اۋزونو سؤيلە دىم
ديوارا آسىديم
گۈرسۈز
بوتون دونيا
سنين اۋزونو

١٤٧

اوچو،
اوچ يانينا قويسان
اوتوز اوچ اولار

منى
سن يانينا قويسان
ئچە اولار؟

١٤٨

اششىك
بىر يوك دوشۇنر
يوكلىنە جىن

١٤٩

كۈپۈك
سو اولماغا
پارتلايىشىنى گۈزلىر
سو
اۇزوندە ن قورتولماغا
سيخىنتى سىندا كۈپۈرە ر

١٥٠

آلاق مىشام اۇنجه لرده من
[...]
آدىسىز يوخ!
دىيىلىمىش باشلانقىجدان

١٥١

او تاقدا بير
بوشقاب
بوشقابدا بير
داملا
داملانار او
يوخومدا
داملا - داملا داملانارام
يوخوندا.

آنام
ئىمك پىشىرە ر
باجىم تىكىش تىكىر
بىز
ئىئىه ندە
د
گئىه ندە
د
گۆزلرى ايشيق گولر

١٥٢

١٥٣

دە دە م چايى اىچنده
بورغۇنلۇغو
دىرناق چىر
تىرىلىرى اىلە گۈزگۈلدە

١٥٤

قاپىي اوئونىدە
آياق قابىلاريم
آنامىن گۈزلىرى
آياقسىز آياق قابىلاردا

١٥٥

باجیم
الجه ییمی هؤرنده نده
ال لریم او خشانار
هؤروک - هؤروک دوشلریندە هؤرونر

١٥٦

من
مندە ن باشلاناندا
سس باشلانار
مندە پارتلانار

١٥٧

دیش
دیشلر دوشلریمی
آلماتک يىشىشە ندە
داللاريمدا

(a) ١٥٧

يۇوارلاق بىر ايسىتىمە
اوشدور اىچىمى تىترە ر - تىترە آه...
بىر داھا
يۇوارلاق لار اىچەرە سىغارسام
يازماغى اووندارام اىشىق سئىنچىندە

١٥٨

بېرىنىڭىنى سۈسۈن
سۇئۆگىنى سۇوه رىزىن
آيى دەلگۈن دا سۇوه رىزىن
منى سىن
سىنده سۇوه رىزىن

١٥٩

يېڭى
گۈئى اولماغا چالىشاندا
شىمىشك چاخار
 يولداش اولماغا چالىشاندا
ياغىش ياغار
سن
گۈئى قورشاگىنى
كۆچە قايغى سىندا
ياخالادىن

١٦٠

گۈز ياشلارىم
ياناقلارينى قۇروييارسا
دود اقلارىم
دود اقلارينىن گولوشونو
گولر
ياتاق لارىمى گۈز ياشلارين
قۇروييار

١٦١

كۈلگە مى
قوجاق لاديم
ايىندى بورادا
كۈلگە نى قوجاقلا تورخما
چورومىز
چوروويه رسن سه
كۈلگىن ده
چوروئىر

١٦٢

ياتا بىلمىزىن
دوش لېيندە ن
كوسموشم من
تىچە اولدىزلار يوردىزلىغۇمدان
كوسموشدىلر
دوشسىزلىغۇندە ن سنىن
كوسموشم من

كوسدوم گونشىدە ن
گل بۇلۇشك پىسىلى بى
يامان سىزلا يېر يارالاريم
بو گونش
دوزلۇ بوياسىزلىغىنى دا
منه بورج وئرمىش

١٦٣

١٦٤

ایکى آغاچىن آراسىنداكى بوشلوق
بىر اولدوزون ياتاغى اولورسا
من
من له منيم آراسىنداكى بوشلوقدا
بىر ياتاغى اولار

١٦٥ (دول قوشما)

بوال لرین بىرگون
جىققىلى بارماقلارى وارميش
كؤورەك دىر ناقلارى ...
بالا - بالا،
بالاجالىغىنى اوئندىمش

من له سن
لره نسنه کي ائشىكده
با خىشلاريمىزى
قا طار جامىندا گىزله دىرىدىك

١٦٦ (سنە)

بىز قاطاردا.

سن قاطارا مىندىن.

من بئشىنجى كوبه نىن سول بوجاغىندا

سقپۇنى چكىپ اىچە رى گىردىن.

من له سن

بىر كوبه نىن اىچىنده

نفس آلدېق

نفس وئردىك

نفس چكدىك.

قا طار،

من آنجاق،
اونلارين هاميسينا بنزه ره م
آدلارينين هاميسينى گئجه لر،
پنجره مده کى گوزگو كىمى بوزلارين اوستونه
يازارام

ائتره سى گون،
آدلارينين ارى مە يىنه
داملا - داملا داملانماسىنا
باخارام.

١٦٧ (سيز لره!)

باجيمين قىزى،
- «شرينى» دئىيره م -
«بهجى»، توكمىن لره اوخشار
شرى، منىم دىيرمان «گۈلگە سى» مە بنزه ر.
باجيمين اوغلو، «گونش»،
آناسىنinin «تونقا جينا»^۱
«آيلار» دا،
قارما - قارىشىق بىر زادا

۱- «دىيرمان گۈلگە سى» ايلك كىتابىمین آدى
۲- «تونقاچ»، اوچونجو كىتابىمین آدى، بور كىتاب باجىما سونولموش

آتا - آنالاريم داغلاردا،
بوتون يارپاقلاري،
اوره ک بىچىمىنده گۈزە ردىلر.

١٦٨ (اولو باخىشلار)

گۈزلويومو قىرىدىم.
آخماقلىغا باخ!
آتا - آنالاريم داغدا
گۈزلوك هېچ تانىمازدىلار، دئىه،
گۈزلويومو قىرىدىم.

ايىدى،
پنجرە مىن اۇنوندە كى اوره ک بىچىمىنده
بو يارپاقلارىن ھامىسىنى
يۇوارلاق گۈزورەم.
دىشىكلى يە باخ!

او دا آلا بىلمىزدى.

من لە مىزىمە،
يالنىز يئر

تورپاقداشلىق كىملى بى وئەر.
من، ليمون، ميز، آلما
قارىنداش دا اولماساق،
تورپاقداش او لار جاغىمىز
سۈزسۈزدۇر

١٦٩ (من لە نىسىنە، تانرى...)

بىر آلما، بىر ليمون
ايكىسى دە مىزىمەن اوستوندە.
مىزىم او نلارى يئىه بىلمىز
يوخسا او نلارى من،
مىزىمەن اوستونە قويىمازدىم
يوخسا ميز،
مиз او لمازدى
ائولرده،

ائوداشلىق كىملى بى آلا بىلمىزدى.
ئىچە من تانرىيدان
گۈيداشلىق كىملى بى آلا بىلمىزە م،

۱۷

والى گؤزىنین آذربايجان سوركجه سينده چاپ اولونموش
كتابلارى:

- ۱ - دئيرمان كولكەسى شعر
- ۲ - سىدە سىس پاتلا يىشى شعر
- ۳ - مُرلوق شعر
- ۴ - گۈريرج شعر
- ۵ - هە! شعر
- ۶ - سىزىزلىه شعر
- ۷ - قاراتى لارماھىنىسى شعر
- ۸ - جىھىك شعر
- ۹ - توتقاج شعر
- ۱۰ - من - دوش شعر
- ۱۱ - بىرقۇجاق يېشقى (شعر سىچمە لرى)
- ۱۲ - گىزلى دۇيۇتولر (نشر سىچمە لرى)
(الى كىتابدان شعر سىچمە لرى)